

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
2.Bf.162/2012/10. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2013. év szeptember hó 26. napján megtartott nyilvános fellebbviteli tárgyaláson meghozta az alábbi

végzést:

A testi sértés büntette miatt a vádlott ellen indult büntető ügyben az Egrei Törvényszék 2012. év február hó 1. napján kelt 1.B.429/2011/19. számú ítéletét **helybenhagyja** azzal, hogy a vádlott személyi azonosító igazolványának száma megjelölve, állandó lakóhelyének irányítószáma megjelölve.

Az elsőfokú eljárásban helyesen 1.386.662 (egymillió-háromszáznyolcvanhatezer-hatszázhatvankettő) forint büntügyi költség merült fel, amelyet köteles a vádlott az államnak megfizetni.

A másodfokú eljárás során felmerült 14.288,- (tizennégyezer-kettőszáznyolcvannyolc) forint büntügyi költséget a vádlott köteles az államnak megfizetni.

A végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az Egrei Törvényszék 2012. február hó 1. napján kelt 1.B.429/2011/19. számú ítéletével a vádlott bűnösségét testi sértés vétségében (Btk.170.§ (1) bekezdés, (7) bekezdés III. fordulat) állapította meg, ezért őt 1 év fogházra ítélte. A kiszabott fogházbüntetés végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette, és a vádlottat előzetes mentesítésben részesítette. Rendelkezett továbbá a büntügyi költség, valamint a pótmagánvádló költségének megfizetéséről, valamint az eljárás során lefoglalt bűnjelek jogi sorsáról.

Az elsőfokú bíróság ítéletét a pótmagánvádló a tárgyaláson tudomásul vette, míg a vádlott és védője felmentés érdekében jelentett be fellebbezést. A védő perorvoslatát utóbb írásban indokolta. Elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének

hatályon kívül helyezésére tett indítványt tekintettel arra, hogy álláspontja szerint az Egre Törvényszék az indokolási kötelezettségének oly mértékben nem tett eleget, hogy emiatt az ítélet felülbírálatra alkalmatlan. Előadta továbbá, hogy az elsőfokú bíróság eljárási szabályt sértett, amikor bizonyítékként értékelte a sértett tárgyalási vallomását annak ellenére, hogy nem figyelmeztette a sértettet a Be.82.§ (1) bekezdés b./ pontjára, így a tanú vallomása a Be.82.§ (2) bekezdése alapján bizonyítékként nem vehető figyelembe. Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet a fenti vallomás bizonyítékkénti értékelésének hiányában oly mértékű megalapozatlanságban szenved, amely a másodfokú eljárásban nem orvosolható és így hatályon kívül helyezésnek van helye. A fentiekre figyelemmel kérte az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság másik tanácsának utasítását a megismételt eljárás lefolytatására. A védő beadványában rámutatott, hogy dr. Csatai Tamás igazságügyi orvosszakértő ismételt kihallgatása az igazságügyi elmeorvosszakértő vélemény vonatkozásában is szükséges, mert a 19. sorszámú jegyzőkönyv tanúsága szerint elmaradt a figyelmeztetése a hamis szakértői véleményadás tekintetében. Másodlagos indítványában a védő kérte, hogy az elmeorvosszakértői vélemény alapján megnyíló, a Btk.24.§ (2) bekezdésén alapuló korlátlan enyhítési lehetőségre figyelemmel a védencével szemben pénzbüntetést szabjon ki a másodfokú bíróság.

A védő a fellebbviteli tárgyaláson az elsődlegesen hatályon kívül helyezésre, másodlagosan a büntetés enyhítésére irányuló fellebbezését továbbra is fenntartotta. Perbeszédében kitért arra, hogy a védenca álláspontja szerint ijedségből, menthető felindulásból tudatszűkült állapotba került, őt a sértettel szemben az elbíráláskor hatályos törvény szerint kitérés kötelezettség már nem terhelte és a cselekményét jogos védelmi helyzetben valósította meg. A védői álláspont szerint a vádlott félt a férjétől, ebben a szituációban, amikor a férje verbálisan megfenyegette, menthető felindulásból dobta felé a kést.

A pótmagánvádló jogi képviselője perbeszédében előadta, hogy a védő által hivatkozott eljárási szabálysértések orvoslása a másodfokú tárgyaláson megtörtént. Az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat kellően körültekintően mérlegelte. Az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására tett indítványt.

A vádlott az utolsó szó jogán elmondta, hogy önvédelemből cselekedett azért, mert félt. Állítása szerint ez nem egyszeri esemény volt, hanem évekre visszamenő előzményei voltak.

A védelmi fellebbezések az alábbiak szerint nem alaposak.

A Fővárosi Ítéltábla a védelmi perorvoslatok folytán bírálta felül a Be.348.§ (1) bekezdése alapján az Egre Törvényszék ítéletét és az azt megelőző elsőfokú bírósági eljárást. Ennek során megállapította, hogy a törvényszék helyesen járt el, amikor a Be.231.§-ában meghatározott vádindítvány elutasítását megalapozó okok hiányában a 90/2010.BKv. II.3. pontjára is figyelemmel a pótmagánvádló vádindítványát befogadta. Az elsőfokú bíróság a vád tárgyává tett cselekményt a

törvényes vád keretei között bírálta el. A pótmagánvádló a 2012. február hó 1. napján megtartott tárgyaláson a cselekmény jogi minősítését a Btk.170.§ (1) bekezdés és (7) bekezdés III. fordulata szerint minősülő gondatlanságból elkövetett életveszélyt okozó testi sértésre módosította. Erre a Be.343.§ (5) bekezdése és a 4/2007. számú BKv. alapján törvényes lehetősége volt, az elsőfokú bíróság a Be.310.§ (1) és (2) bekezdése alapján perrendszerűen figyelmeztette a feleket a tárgyalás elnapolásának lehetőségére is. A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítélet 14. oldalának 4. és 5. bekezdésében foglalt indoklására is figyelemmel rámutat arra, hogy a bírósági eljárás alapját a 2.§ (1), (2) és (4) bekezdése alapján a törvényes vád alapozza meg. E körben az elsőfokú bíróság a vádló által leírt történeti tényálláshoz van kötve, azonban a cselekmény Btk. szerinti minősítésére vonatkozó vádlói indítvány a bíróságot nem köti. Ebből következik, hogy az elsőfokú bíróság a pótmagánvádló által a vádindítvány tényállásában leírt cselekmény jogi minősítéséhez nincs kötve, azt a vádban szereplő tények alapján a Btk. szerint a vádló indítványtól függetlenül szabadon minősíti.

Az Egri Törvényszék alapvetően megtartotta az eljárási szabályokat, azonban eljárási szabályt sértett, amikor a sértett tanúkenti kihallgatása során a Be.82.§ (1) bekezdés a./ pontjában írt mentességi jogra történő figyelmeztetést követően a mentességi jogával nem élő sértett tanút a Be.82.§ (1) bekezdés b./ pontjában írt relatív mentességi jogára nem figyelmeztette, (14. számú tárgyalási jegyzőkönyv 11. oldal) ezért alapos az a védői felvetés, miszerint a tanú eljárási szabálysértés mellett felvett vallomása bizonyítási eszközként nem volt figyelembe vehető. (Be.82.§ (2) bekezdése és Be.84.§)

A fentiekre figyelemmel a másodfokú bíróság az eljárási hibák orvoslása érdekében a Be.353.§ (1) és a Be.363.§ (2) bekezdés b./ pontja alapján fellebbezteti tárgyalást tartott. A védői felvetésre a Fővárosi Ítéltábla rögzíti, hogy a tanú mentességgel kapcsolatos hiányos figyelmeztetése nem eredményezte az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését. A bírói gyakorlat szerint a tanúzás mentességgel kapcsolatban az elsőfokú eljárásban megvalósult eljárási szabálysértés nem feltétlenül eredményezi az ítélet hatályon kívül helyezését. A másodfokú bíróság ugyanis bizonyítás felvételével orvosolhatja a szabályszegést (EBH 2008.1763).

A védő továbbá sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság dr. Csatai Tamás igazságügyi orvosszakértőt nem figyelmeztette a Be.110.§ (1) bekezdésében foglaltakra. E körben a védői felvetés teljességgel alaptalan. A 14. alszámú tárgyalási jegyzőkönyv 20. oldalának tanúsága szerint az elsőfokú bíróság tartalmilag figyelmeztette dr. Csatai Tamás igazságügyi orvosszakértőt a fenti törvényhelyben foglaltakra. Későbbi kihallgatása során ugyan a szakértő figyelmeztetésére nem került sor (19. tárgyalási jegyzőkönyv 5. oldal), azonban a tanúk és szakértők figyelmeztetésére azonos eljárási szakaszban nem kell, hogy többször sor kerüljön, elegendő az adott eljárási szakasz kezdetén a törvényi figyelmeztetés foganatosítása. Egyébiránt a Fővárosi Ítéltábla rámutat arra, hogy a 19. számú tárgyalási jegyzőkönyv 5. oldalának tanúsága szerint bár a szakértő ismételt figyelmeztetésére kifejezett jegyzőkönyvi adat nem áll rendelkezésre, ugyanakkor a szakértő első mondata szerint a figyelmeztetést megértette és vele szemben kizáró

ok nem áll fenn. Ez is arra utal, hogy a korábbi törvényi figyelmeztetés tudatában adta elő szóbeli szakvéleményét, amely bizonyítékként aggálytalanul volt értékelhető.

Az elsőfokú bíróság egyebekben a perrendi szabályok megtartásával folytatta le a bizonyítási eljárást.

A fentiekre figyelemmel a bíróság az eljárási szabálysértés orvoslása érdekében kizárólag a sértett tanú kihallgatása körében folytatott le bizonyítást.

A másodfokú bíróság fellebbviteli tárgyalásán a

sértett tanú a Be.82.§ (1) bekezdés a./ pontjában írt mentességi jogára történő figyelmeztetését követően úgy nyilatkozott, hogy ennek ismeretében is kíván vallomást tenni, mentességi jogával nem él. Hozzátette, hogy fenntartja előző vallomását. Ezt követően a másodfokú bíróság tanácsának elnöke a Be.82.§ (1) bekezdés b./ pontjában írt okra is figyelmeztette a tanút, aki ennek ismeretében is fenntartotta a korábban tett vallomását, azon nem módosított. A másodfokú tárgyaláson az elsőfokú bíróság által vétett eljárási szabálysértés orvoslást nyert. A vádlott a másodfokú fellebbviteli tárgyaláson a korábbi eljárási szakokban tett vallomását ismételte meg.

A Fővárosi Ítéltábla által felvett bizonyításra is figyelemmel az Egri Törvényszék ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a bizonyítékokat logikusan értékelte, mérlegelte. Helyes indokok alapján vetette el a vádlott önellentmondó és következetes sértetti vallomással is ellentétes védekezését. A vádlott és a sértett tanú előadásában a tekintetben nem volt ellentmondás, miszerint a vádlott 1,5-2 méter távolságból a kést úgy dobta a sértett felé, hogy az a hasfalán megsebezte, amely közvetett életveszélyes állapot eredményezett. A vádlott tehát a tényeket illetően beismerő vallomást tett, ugyanakkor egyes előadásaiban jogos védelmi helyzetre hivatkozott. A bírói szakban első kihallgatásakor a vádlott azt mondta, hogy nem célzottan, de védekezésből dobta el a kést (14. tárgyalási jegyzőkönyv 3., 4. oldal). Ugyanezen a tárgyaláson később azt a nyilatkozatot tette, hogy a kést a földre akarta dobni (14. tárgyalási jegyzőkönyv 10. oldal). A vádlott az aggálytalan igazságügyi elmeorvos szakértői véleményben foglaltakat minden konkrét indok nélkül vitatta. A másodfokú bíróság fellebbviteli tárgyalásán pedig azt a nyilatkozatot tette, hogy a sértetti rúgás megelőzése érdekében a sértett lába elé akarta dobni a kést. Ez utóbbi nyilatkozata nemcsak a korábbi védekezésével áll ellentétben, hanem önmagában is ellentmondásos. Amennyiben a vádlott a tőle 1,5-2 méterre álló sértett támadásától való félelmében dobta elé a kést, akkor ez teljességgel ellentmond azon korábbi állításának, miszerint védekezett a sértettel szemben. Az ugyanis kizárható, hogy a védekezése abban nyilvánult meg, hogy az amúgy is fizikai erőfölényben lévő sértett számára egy élet kioltására alkalmas eszközt is rendelkezésre bocsát azáltal, hogy a kést a lába elé dobja. A vádlott ezen túl különféle bántalmazásokat rótt a sértett terhére, amelyek a saját előadása szerint is a sértett hasfalát ért késdobást követően, azaz a vádlotti cselekmény után valósultak meg. Ez utóbbi bántalmazások tényként történő elfogadásuk esetén sem alapozhatták volna meg a vádlott korábbi késsel történő védekezését.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által helyes mérlegeléssel megállapított tényállás megalapozott. A védő indítványozta a másodfokú fellebbviteli tárgyaláson, hogy a bíróság felolvasás útján tegye a bizonyítás anyagává a tanúk nyomozás során tett tanúvallomásait.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint a védő fenti indítványa eljárásjogilag nem helytálló. A védő által felsorolt tanúk kizárólag a vád tárgyává tett tények jelentőséggel nem bíró előzményeire nézve rendelkezhetnek információkkal, így kihallgatásuk teljességgel szükségtelen. A Be.296.§ szerint a fenti tanúk nyomozati vallomásának felolvasására a Be.217.§ (3) bekezdés h./ pontjára is figyelemmel nincs törvényi lehetőség. A büntetőeljárás törvény kizárólag az ügyészt hatalmazza fel arra, hogy a vádiratban indítványozza azon tanúk vallomásának felolvasását, akiknek a tárgyaláson való kihallgatásuk nem indokolt. Ezen túlmenően a Be.296.§ (1) bekezdés a./-e./ pontjáig taxatív sorolja fel azokat az eseteket, amikor a tanács elnöke a tanúnak az eljárás korábbi szakaszában tett vallomását felolvashatja. Ilyen ok ez esetben nem állt fenn.

Fentiekre figyelemmel a bíróság a védő bizonyítási indítványát, mint alaptalant elutasította.

Az elsőfokú bíróság az irányadó tényállásból okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére. Helyes indokok alapján vetette el a jogos védelmi helyzetre történő hivatkozását is. Úgy az elkövetéskor, mint az elbíráláskor hatályos büntető törvénykönyv szerint a jogos védelmi helyzetben véghezvitt cselekmény szándékos védelmi magatartást feltételez. A vádlott saját védekezése szerint is a kés eldobásakor gondatlan volt. Az elsőfokú bíróság is gondatlanságból elkövetett életveszélyt okozó testi sértésben állapította meg a büntetőjogi felelősségét. Ez a körülmény már önmagában kizárja a jogos védelmi helyzetre történő hivatkozást. Az irányadó tényállásból okszerűen következik, hogy a sértett jogtalan támadást nem intézett a vádlottal szemben, ilyen támadással közvetlenül nem is fenyegette a vádlottat. Erre tekintettel sem a kitérés kötelezettség hiányának, sem a menthető ijedtségnek, felindulásnak jogi relevanciája nincs, mert úgy az elkövetéskor, mint az elbíráláskor hatályos Btk. szerint a jogos védelmi helyzetet jogtalan támadásnak, vagy jogtalan támadással történő közvetlen fenyegetésnek kell megelőznie. Ennek hiányában jogos védelmi helyzetről nincs szó.

Az Egri Törvényszék helyesen járt el a vádlott terhére rótt cselekmény jogi minősítése során. A törvényszék jogi indokolása azonban kiegészítésre szorul (elsőfokú ítélet 14. oldal 5. bekezdése). A vádlott a cselekmény megvalósítása során a Btk.14.§ II. fordulata szerinti hanyag gondatlanságot tanúsított. A vádlott a kés eldobásakor magatartásának lehetséges következményeit azért nem látta előre, mert a tőle elvárható figyelmet, körültekintést mulasztotta el. E gondatlan magatartásával állt oksági kapcsolatban a bekövetkezett életveszélyes eredmény.

Az Egri Törvényszék a büntetés kiszabása során túlnyomórészt helyesen sorolta fel a súlyosító és enyhítő körülményeket és azoknak megfelelő nyomatékot

tulajdonított. A Fővárosi Ítéltábla rámutat arra, hogy a vádlott eljárás során tanúsított együttműködő magatartása enyhítő körülményként nem vehető figyelembe, mivel ennek ténybeli alapja hiányzik, bűnösségére kiterjedő beismerő vallomást az eljárás során a vádlott nem tett, olyan magatartást, amely az elsőfokú bíróságnak ezt a ténymegállapítását megalapozná, nem tanúsított. Ezzel szemben a terhére rótt bűncselekmény elszaporodottsága súlyosítóként nem vehető figyelembe, tekintettel arra, hogy ezt a kijelentését az elsőfokú bíróság semmilyen statisztikai adattal nem indokolta. A bűnösségi körülményekben azonban enyhítő körülmény a vádlott terhére róható hanyag gondatlanság.

Az elsőfokú bíróság a Btk.37.§-ában meghatározott büntetési célokra figyelemmel a vádlottal szemben méltányos büntetést szabott ki különös tekintettel arra, hogy a vádlottat a Btk.104.§ (1) bekezdése alapján előzetes mentesítésben részesítette, ezért a védő enyhítést célzó fellebbezése eredményre nem vezethetett, annak teljesítése a büntetési célok érvényesülését gátolná.

Az elsőfokú bíróság járulékos rendelkezései törvényesek azzal, hogy az elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség összege pontosításra szorult.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a rendelkező részben írt pontosításokkal a Be.371.§ (1) bekezdése értelmében helybenhagyta.

A vádlott a másodfokú eljárás során felmerült bűnügyi költséget a Be.381.§ (1) bekezdése alapján köteles az államnak megfizetni.

Budapest, 2013. év szeptember hó 26. napján

Dr. Lassó Gábor s.k.

a tanács elnöke

Dr. Ujvári Ákos s.k.

előadó bíró

**Dr. Révész Tamásné
s.k.**

bíró

Az Egri Törvényszék 1.B.429/2011/19. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla 2.Bf.162/2012/10. számú végzése folytán 2013. szeptember hó 26. napján jogerőre emelkedett és fel nem függesztett részében végrehajthatóvá vált!

Budapest, 2013. év szeptember hó 26. napján

Dr. Lassó Gábor s.k.

a tanács elnöke

A kiadmány hitel  l:
Weszely-F  ldv  rszki Tünde
tisztviselő